

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. maj 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Astrid Langholz Nathan
Sagsnr.: 2025-05569
Dok.: 3712840

Besvarelse af spørgsmål nr. 1057 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1057 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. april 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1057 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvor mange fængselspladser, det vil kræve, og hvor meget det vil koste at hæve straffen for kontaktbedrageri til en strafferamme, så retsplejelovens muligheder for indgreb om f.eks. aflytning og anvendelse af teleoplysninger kan finde anvendelse? Der bedes regnet på både en strafferamme på 6 år eller en særlig hjemmel, hvor straffen løftes til en minimumsstraf på et år.”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der spørges til, hvor mange fængselspladser det vil kræve, og hvor meget det vil koste, henholdsvis at hæve strafferammen i kontaktbedragerisager til 6 års fængsel og at indføre minimumsstraf i kontaktbedragerisager på 1 års ubetinget fængsel.

Justitsministeriet har endvidere forstået spørgsmålet således, at det i begge tilfælde skal være muligt at anvende retsplejelovens regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden mv.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse om antal fældende afgørelser vedrørende kontaktbedragerisager samt oplysninger om den gennemsnitlige straflængde i disse sager. Rigsadvokaten har i den forbindelse oplyst følgende:

”1. Rigsadvokaten har undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) vedrørende sager om kontaktbedrageri. POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, som knytter sig til en eller flere lovovertrædelser. I forbindelse med sagens afslutning registreres en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse bl.a., hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

Det bemærkes i den forbindelse, at der i POLSAS ikke findes selvstændige gerningskoder vedrørende kontaktbedrageri.

Rigsadvokaten har dog trukket oplysninger fra POLSAS vedrørende antallet af fældende afgørelser, hvor søgenøglerne

”kontaktbedrageri mod private” og ”kontaktbedrageri mod virksomheder” er registreret, jf. tabel 1 nedenfor.

Tabel 1. Antal fældende afgørelser registreret med søgenøglerne ”kontaktbedrageri mod private” og ”kontaktbedrageri mod virksomheder” i perioden 2022-2025*, fordelt på afgørelsestype og opgjort på antal personer

	2022	2023	2024	2025	Total
1 Dom	36	48	73	39	195
2 Idømt bøde	1	1	1	1	4
3 Dom/kendelse - straffelovens § 68-70	1	-	6	2	9
4 Betinget dom	37	48	83	43	211
5 Betinget dom og bøde	1	-	2	1	4
6 Delvis betinget dom	12	15	16	12	55
21 Afgjort med bødeforelæg	2	3	2	13	19
40 Andet	5	4	1	11	21
63 Tiltalefrafald med vilkår (rpl. § 722, stk. 1, nr. 3)	1	1	-	-	2
66 Tiltalefrafald uden vilkår (rpl. § 722, stk. 1, nr. 4)	13	16	17	5	50
67 Tiltalefrafald uden vilkår (rpl. § 722, stk. 1, nr. 7)	-	-	-	2	2
68 Tiltalefrafald uden vilkår (rpl. § 722, stk. 2, jf. stk. 3)	-	1	-	-	1
70 Dom uden retsmøde	4	5	3	-	12
71 Tiltalefrafald uden vilkår (rpl. § 722, stk. 1, nr. 5)	3	7	6	2	18
77 Tiltalefrafald uden advarsel - straffeloven (rpl. § 722, stk. 1, nr. 1)	1	-	-	-	1
79 Tiltalefrafald - særlovgivningen (rpl. § 722, stk. 1, nr. 1 eller 7)	-	-	1	-	1
Total	115	147	210	130	590

Bemærkninger (POLSAS)

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelserne er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelserne ikke er endelige. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelserne, idet der eksempelvis kan forekomme efterregistreringer.

*Data er opdateret den 17. maj 2025.

Tallene er opgjort efter seneste afgørelse, hvortil afgørelsen kan være anket i mellemtiden. Derfor er afgørelserne ikke nødvendigvis endelige.

”1 Dom” anvendes til registrering af domme med ubetinget fængsel eller domme med kombination af bøde og frakendelse (dvs. frakendelse af førerret, kørselsforbud eller anden rettighedsfrakendelse).

”40 Andet” anvendes til registrering af følgende afgørelser: alkolås, indrejseforbud, henlagt sigtelse (død), pålæg efter dyreværnsloven, begået under 15 år, selvstændig konfiskation, tilhold, opholdsforbud og bortvisning, advarsel betleri, forbud jf. ordensbekendtgørelsen og zoneforbud, restaurationsforbud, forbud om ophold i ejendomme samt forbud jf. § 6 b i politiloven.

Opgørelsen på antal personer angiver, hvor mange personer, der er faldet afgørelse for. Samme person vil kun fremgå én gang pr. år, selvom denne kan være tilknyttet flere forhold/sagskomplekser.

Ved opgørelse af data på personer, kan totalen afvige fra summen af kolonnerne og rækkerne. Det skyldes, at én person kun tælles én gang i opgørelsen af totaltallet, mens personen tælles med i hver af kolonnerne og rækkerne, hvis personen er dømt eller fået afgørelse i forskellige år. Summen af personer pr. år kan derfor afvige fra totalen.

Søgenøgler er foruddefinerede begreber, der anvendes af politiet til at berige straffesager i POLSAS med yderligere data i forbindelse med efterforskningen af sagen, og som løbende vurderes at kunne give en analysemæssig værdi afhængig af den enkelte kriminalitetsform. Der er ikke systemtekniske krav om anvendelsen af søgenøgler, og der sker løbende en revision af søgenøglerne baseret på udviklingen i kriminaliteten.

Søgenøgler kan anvendes på tværs af forskellige kriminalitetsformer og dermed forskellige gerningskoder. Hvis en sag ændrer karakter som et resultat af efterforskningen, vil dette også få betydning for de anvendte søgenøgler, der i større eller mindre grad skal ændres i takt hermed. Søgenøgler er således velegnede i analysemæssig kontekst, men er ikke oprettet med henblik på statistisk brug.

Det skal i den forbindelse særligt bemærkes, at da der er tale om en søgenøgle, som ikke er obligatorisk at anvende for politiet, afhænger anvendelsesgraden af den enkelte sagsbehandler og politikreds. Opgørelse på baggrund af søgenøgler er derfor ikke en konsistent metode til statistisk at opgøre det reelle omfang af afgørelser, da en sådan opgørelse vil være behæftet med stor usikkerhed.

I tabellerne er søgenøglerne 'kontaktbedrageri mod private' og 'kontaktbedrageri mod virksomheder' anvendt. Hvis disse søgenøgler ikke er registreret på sagen, så fremgår disse ikke af modellen. Dette øger usikkerheden for modellen.

2. Rigsadvokaten har desuden undersøgt mulighederne for at trække oplysninger fra Kriminalregisteret (KR) med henblik på at tilvejebringe oplysninger om den gennemsnitlige strafflængde, hvor der er idømt ubetinget frihedsstraf, samt oplysninger om antallet af ubetingede domme med en strafflængde på under ét år, hvor søgenøglerne 'kontaktbedrageri mod private' og 'kontaktbedrageri mod virksomheder' er registreret. Søgenøgler registreres ikke i KR, hvorfor det vil forudsætte en manuel gennemgang af et stort antal afgørelser, såfremt de ønskede oplysninger skal tilvejebringes."

2. For så vidt angår den del af spørgsmålet, der handler om at hæve strafferammen i kontaktbedragerisager til 6 års fængsel, har det ikke været muligt for Justitsministeriet at foretage beregninger vedrørende kapacitetsbehov og merudgifter uden oplysninger fra Rigsadvokaten om den gennemsnitlige strafflængde i disse sager. Dertil kommer, at oplysningerne om antal afgørelser i Rigsadvokatens bidrag ovenfor, som beregningerne

også ville skulle foretages på baggrund af, er behæftet med stor usikkerhed, hvilket bl.a. skyldes, at Rigsadvokaten har fremsøgt oplysningerne ved hjælp af søgenøgler og ikke gerningskoder.

Justitsministeriet kan dog oplyse, at ændringen må forventes at medføre et vist yderligere kapacitetsbehov og merudgifter hos kriminalforsorgen. Det skyldes bl.a., at hvis der inden for strafferammen lægges op til en strafskærpelse med f.eks. en tredjedel, vil længden af de samlede idømte fængselsstraffe blive forøget, ligesom dette må forventes at medføre, at nogle af de sager, der i dag vil føre til betinget straf, vil føre til ubetinget straf.

Hertil kommer bl.a. eventuelle udgifter forbundet med øgede ressourcer hos politi, anklagemyndighed, domstole og udbydere som følge af et større antal sager, hvor retsplejelovens regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden mv. kan anvendes i forbindelse med efterforskning af kontaktbedragerisager.

3. For så vidt angår den del af spørgsmålet, der handler om at indføre minimumsstraf i kontaktbedragerisager på 1 års ubetinget fængsel, skønner Justitsministeriet, at hvis straffen i de sager om kontaktbedrageri, som er afgjort med bøde, betinget dom eller delvist betinget dom, skulle hæves til 1 års ubetinget fængsel, vil dette isoleret set medføre et yderligere kapacitetsbehov på ca. 66 pladser årligt. Det skønnede kapacitetsbehov er baseret på antal betingede domme, kombinationsdomme (betinget dom og bøde) og bøder i perioden 2022-2024. Vurderingen er dog behæftet med væsentlig usikkerhed, hvilket yderligere forstærkes af den store usikkerhed, som tallene i Rigsadvokatens bidrag er behæftet med, og som beregningerne er foretaget på baggrund af.

Det har ikke været muligt at skønne over virkningen på kapacitetsbehovet, ved de ubetingede fængselsdomme i disse sager svarende ca. til 52 sager årligt, da dette ville kræve oplysninger om den gennemsnitlige strafflængde.

Justitsministeriet har således ikke med afsæt i ovenstående foretaget estimer over de forventede merudgifter forbundet med ændringen. Ændringen må desuden forventes at medføre merudgifter hos politi, anklagemyndighed og domstole som følge af en stigning i antallet af straffesager, der skal behandles.

Hertil kommer bl.a. eventuelle udgifter forbundet med øgede ressourcer hos politi, anklagemyndighed, domstole og udbydere som følge af et større antal sager, hvor retsplejelovens regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden mv. kan anvendes i forbindelse med efterforskningen.